

Labyrinth

PRÄSENTATIONSFOLDER

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. LABYRINTEN	3
2. BARNETS KOST	6
3. FORÆLDRESAMARBEJDE	9
4. MODTAGELSE AF NYE BØRN	12
5. PRAKTISKE OPLYSNINGER	13
6. BØRNEHAVETID	15
7. VÆRDIGRUNDLAG OG PÆDAGOGISK PRAKSIS	16
8. TRADITIONER	25
9. AFSLUTNING	26

I. LABYRINTEN

BØRNEHAVEN

Labyrinten er en kommunal daginstitution under Københavns Kommune, og er fra 1. januar 2013 blevet sammenlagt med Vuggestuen Kongehuset, det er en vuggestue med samme pædagogiske leder Dorte Psilander, med særskilt anvisningspligt.

Vi samarbejder med:

- Forældrebestyrelsen
- Børne- og Ungeforvaltningen
- Lokalcenter Valby
- Pladsanvisningen
- Pædagogisk konsulent
- Børneklubben Kristianiagade
- Børnetandplejen
- Sundhedsplejersker
- Børnehaverne i nærmiljøet
- Praktiserende læger

Vi er normeret til 42 børnehavebørn og en 6 børns basisgruppe med normaltbegavede børn, med diagnose indenfor det autistiske spektrum fordelt på aldersintegrerede stuer med børn fra 3-7 år i et etplanshus.

Børnehaven er beliggende i stueetagen i en af AKBs ejendomme nær ved Sjælør Station.

Børnehaven er beliggende i en beboelsesejendom, fire lejligheder, der er ombygget til formålet.

Labyrinten har tilknyttet en udflytterbus, som kører dagligt med udflytterbørnene, hvilket skifter uge for uge.

I Labyrinten er vi 8 uddannede og 2 medhjælpere fordelt på 25 til 37 timer, køkkenassistent 4 timer, kontorassistent 6 timer, samt en gårdmand. Desuden har vi fast 2 studerende i lønnet praktik på 32,5 timer.

Børnehaven er åben fra mandag til fredag fra kl. 06:30-18.00.

BELIGGENHED OG FYSISKE RAMMER

Vores beliggenhed bærer præg af at være en byinstitution. Huset ligger lige over for Vestre Kirkegård, som er et pragtfuldt sted, med grønne omgivelser og en sø med ænder og skildpadder. Vi bruger nærmiljøet, bl.a. Karens Minde i Sydhavnen, Valbyparken, Zoologisk Have, Carlsberg og deres hestestalde, DSB, Søndermarken og div. legepladser.

Vores hus er af ældre dato og vi lægger stor vægt på børnemiljøet, at det er et rart sted at være, derfor har vi valgt en stil hvor børn/forældre og personaler føler sig velkommen, hvor billeder og dokumentation bliver præsenteret på en rolig (for øjnene) måde, vi har valgt at møbler skal være lyse, og legetøj bliver vist på en overskuelig måde, så det virker indbydende for børnene.

DAGLIGDAGEN I BØRNEHAVEN

Kl. 6.30-8:

Vi spiser morgenmad på sommerfuglestuen, og der er kaffe og te til de forældre der har lyst og tid.

Mellem kl. 6.30 og 8 foregår det stille og roligt, der spises morgenmad og børnene vinker farvel i ”vinkevinduet” enten alene eller sammen med os.

Kl. 8.00-8.30:

Vi går på stuerne. Der kommer stadig børn, som vi vinker farvel med.

Kl. 9.30-11

Dagens aktiviteter går i gang. Se eksempler i lærerplanen.

Kl. 11-12

Så er det frokosttid. (madpakker) Vi rydder op, og vasker hænder inden vi starter med at spise. Når det kan lade sig gøre, hjælper nogle børn med at hente madpakker og kopper, dele madpakker ud samt dække bord. Hver stue spiser for sig. Bagefter bliver der ryddet op og besøgt wc. De børn der stadig sover bliver puttet, inde på stuen på en madras. Og resten af børnegruppen går enten ud på legepladsen eller anden stille leg på stuen.

Kl. 12-14

Mødeaktiviteter og pauser i huset. Hver stue holder stuemøde 1 gang hver 14. dag, hvor der diskuteres stuens og børnenes trivsel og der planlægges samt afholdes forældresamtaler.

Kl. 14-16

Sovebørnene vågner, vi går på vores stuer, hvor vi spiser eftermiddagsmad. Der bliver leget på stuerne og læst bøger.

Kl. 16-18

Vi samles på en af stuerne og leger videre. Om sommeren er vi på legepladsen.

Fra 16.30 er der to voksne tilbage. Vi rydder op og børnehaven lukker kl. 18.00

2. BARNETS KOST

MÅLTIDPOLITIK I LABYRINTEN

I institutionen følger vi Sundhedsstyrelsens anbefalinger for sund og nærende kost. Det vil sige at vi som hovedregel følger nogle af de 8 kostråd (læs mere på altomkost.dk). Da morgenmåltidet og eftermiddagsmåltidet ikke er hele barnets daglige kost, forventer vi at jeres barns madpakker følger de 8 kostråd.

- Spis frugt og grønt – 6 om dagen
- Spis fisk og fiskepålæg flere gange om ugen
- Spis kartofler, ris eller pasta og fuldkornsbrød hver dag
- Spar på sukker, især fra sodavand, slik og kage
- Spar på fedtet, især fra mejeriprodukter og kød
- Spis varieret - og hold normalvægten
- Sluk tørsten i vand
- Vær fysisk aktiv, mindst 30 minutter om dagen

MÅLTIDERNE

Morgenmaden består af grød, cornflakes, havregryn, müsli eller tykmælk, brød med ost og frisk frugt.

Frokostmåltidet består af hjemmebragt mad fra madpakker.

Børnehaven tilbyder hver dag et eftermiddagsmåltid til børnene.

Eftermiddagsmaden er meget varieret og kan bestå af, hjemmebagt -sigtebrød, speltbrød, knækbrød med alt fra pesto til ost. Tykmælk med müsli og frugt til grissini med dip eller smoothies. Pølsehorn, pizzasnegle eller boller. Derudover bliver der serveret mælk til eftermiddagsmaden.

Efter sundhedsstyrelsens anbefalinger er det vigtigt at spise varieret og supplere sine måltider med mellemmåltider, det er kilden til stabilt blodsukker og holdbar energi hele dagen.

I Labyrinten har vi den politik at sukker ikke skræmmer os. Vi har den holdning at sukker skal indtages i begrænsede mængder, men der skal også være plads til hygge og velbehag.

Vi følger de 8 kostråd, hvor der skal spares på sukkeret, men det skal ikke undgås. Vi har derfor ingen problemer med, at servere frugtgrød eller kanelnegle en gang imellem. Så længe indholdet af tilsat sukker er begrænset.

PÆDAGOGISK ARBEJDE

Pædagogerne har et ansvar for at børnenes madkultur bliver så bred som muligt. Pædagogerne skal:

- Gå altid glad til nye som gamle retter
- Servere alt fra fadene
- Ikke tilbyde et alternativ
- Giv barnet tid til at smage, føle, dufte

Vi har gennem en længere periode arbejdet på at indføre økologiske madvarer. På nuværende tidspunkt er vi ca. 90 % økologiske, dog kan der være tilfælde, hvor vores leverandør ikke kan skaffe de bestilte varer.

HOLDNING TIL DIÆTER

Forældreønsker opfyldes, så vidt det er muligt, når det gælder udelukkelse af specifikke madvarer, fx citrusfrugter.

Vi vil dog bede om lægelig accept, når udelukkelsen gælder en stor levnedsmiddelgruppe, som fx mælkeprodukter.

2,2 % af alle nyfødte, udvikler årligt mælkeallergi i Danmark. De fleste er vokset fra det i treårsalderen.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn aldrig bliver sat på mælkefri diæt, uden at der foreligger en lægeundersøgelse, da tilfældige uigennemtænkte kosteksperimenter kan føre til fejl og underernæring.

LABYRINTENS SUNDHEDSPOLITIK

”Der er kommet stigende fokus på, hvor meget sund mad og bevægelse betyder for børns trivsel og udvikling. Undersøgelser viser, at sund og varieret mad kombineret med aktive bevægelsesvaner bl.a. spiller en stor rolle for børnenes selvværd, indlæring og evne til at mestre en lang række sociale og praktiske færdigheder. Ligesom mad og bevægelse har også hygiejnen stor betydning for børnenes trivsel.” Citat fra: ”[Guide til sundhedspolitikker for Københavns Kommunes dagtilbud.](#)”

I Labyrinten er vi meget bevidste om børnenes trivsel, og her i vores Præsentationsfolder tager vi aktiv stilling til børnenes sundhed i afsnittet om:

- Barnets kost
- Børnefødselsdag
- Ture
- Børnehavens pædagogiske praksis
- Bevægelse
- Sovevaner
- Læreplaner

3. FORÆLDRESAMARBEJDE

Vi lægger stor vægt på forældresamarbejdet for at børnehaven er et rart og trygt sted at være.

VORES FORVENTNINGER TIL FORÆLDRENE

Forældresamarbejde/partnerskab: Gensidig tillid, gensidig ansvarlighed og gensidig respekt for hinanden er en forudsætning i samarbejdet vedrørende forældrepartnerskabet i institutionen.

Konkrete forventninger:

- Vis interesse for jeres barns dag i institutionen – stil spørgsmål.
- Kom og snak med os om evt. problemer ang. barnets hverdag, så vi får en gensidig åbenhed.
- Tag meddelelser og tegninger med hjem.
- Tjek skiftetøj, tøm garderoben hver fredag.
- Medbring tøj og fodtøj til al slags vejr.
- Giv besked om sygdom, ferie og fridage.
- Giv besked hvis barnet bliver hentet af andre end jer selv.
- Kryds af på lister og læs opslagstavler, det kan virke irriterende, men er nødvendigt, hvis børnehaven skal fungere.
- Kom hvis I er utilfredse eller der er noget I ikke forstår. Så tager vi en snak om det.
- Deltag i institutionens arrangementer.
- Sæt skoene udenfor i gangen, når vejret er vådt og sjasket.

FORÆLDREMØDER

Vi holder et forældremøde om året: Emnerne bliver fastlagt i samarbejde med forældrebestyrelsen.

FORÆLDRERÅDET

Vi har løbende optag i forældrerådet.

Idéen med forældrerådet er at sikre forældrene i den enkelte institution indflydelse på følgende områder:

- Evaluering af lærerplaner
- Præsentationsfolder (grundlaget for institutionens virksomhed)

- Pædagogisk praksis
- Forældresamarbejdet
- Forældrenes medvirken i institutionens aktiviteter
- Personalesammensætning, herunder ansættelsessamtaler
- Godkendelse af institutionens budget, samt medbestemmelse vedrørende udgifter til vedligeholdelse og øvrige fleksible udgifter
- Aktiviteter (forældremøde)
- Åbningstider og lukkedage

Forældrerådet består af 5 forældrerepræsentanter, 1 personalerepræsentant fra Vuggestuen Kongehuset, 1 fra Labyrinten samt lederen.

Vi holder møde ca. 4 gange om året i vuggestuen kl.17.00-19.30. Det vi diskuterer og beslutter, kan man læse i mødereferaterne (referatet findes på [Vuggestuens Kongehuset](#) og [Labyrintens hjemmeside](#)), hvor der desuden vil stå, hvornår næste møde afholdes.

Alle er velkomne til at deltage.

Vi håber, at I hen ad vejen vil kontakte os og bruge os, hvis I har idéer, kommentarer, ris og ros til dagligdagen i institutionen, således at forældrerådets diskussioner kan afspejle, hvad der rører sig i institutionen.

KLYNGEBSETYRELSE

Med den nye klyngestruktur, er det forældrerådet der henstiller til bestyrelsen og det er bestyrelsen der er beslutningstager. I hvert forældreråd skal der være en repræsentant i bestyrelsen.

Der er bestyrelsesmøder i klyngen 4 gange om året som Pia Lund Bakke, klyngeleder af Val 1, vil stå for. I kan læse mere om [klyngebestyrelsen](#) på hjemmesiden.

FORÆLDREKONSULTATION

Inden for det første halve år, holder vi en samtale med jer om, hvordan barnet er faldet til i institutionen. Personalet indkalder jer til disse samtaler, som vil være af ½-times varighed.

I samtalen deltager så vidt muligt begge forældre, og fra personalet deltager to voksne. Samtalen er uden børn.

Når I kommer til samtalen, vil dens indhold være en gensidig orientering, om hvordan det går med barnet i institutionen og hjemme.

Efterfølgende vil der være forældrekonsultation en gang årligt. Det er vores ønske, at både I og vi kan blive klogere af at udveksle erfaringer, og at det i sidste ende kommer barnet til gode.

Udover dette vil der altid være mulighed for at holde forældresamtaler, hvis der er behov for det.

Disse samtaler holdes så vidt muligt mellem kl. 12:00 og 14:00.

4. MODTAGELSE AF NYE BØRN

Når vi modtager nye børn, sætter vi tid af til en snak med jer omkring barnet, så overgangen fra vuggestue til børnehave foregår så nemt som muligt.

Det er jer, der har det dybeste følelsesmæssige engagement i barnet, og det er jer, der kender barnets behov, problemer og vaner. Det er vores mål - i samarbejde med jer - at opbygge et trygt og tillidsfuldt forhold, således vi kan få del i jeres viden og erfaringer omkring barnet. Det er vigtigt med en gensidig åbenhed og ærlighed overfor hinanden. Vores holdninger til forældresamarbejdet vil være præget af respekt for jeres kompetence.

Vi viser rundt i huset og præsenterer det nye barn og forældre for de øvrige medarbejdere. Vi lægger stor vægt på den daglige kontakt, hvor vi fortæller, hvordan barnet har haft det, og hvad vi har lavet i løbet af dagen.

INDKØRINGSPERIODE

Ved indkøring af nye børn forventer vi, at I har afsat tid til at være sammen med barnet i børnehaven, for at barnet skal føle sig tryk. Denne periode varierer efter barnets behov.

5. PRAKTISKE OPLYSNINGER

FOTO OG VIDEO

Når jeres barn starter i børnehaven, vil vi bede om jeres tilladelse til at fotografere eller videofilme jeres barn i børnehaven. Det vil blive brugt som dokumentation af dagligdagens aktiviteter i institutionen, samt info og dokumentation på hjemmesiden.

Det er ikke tilladt som privatperson, forældre eller lign. at fotografere, videofilme, samt tage billeder med mobiltelefoner i institutionen.

Vi henstiller til at I ikke taler i mobiltelefon i institutionen.

AFHENTNING AF BØRN

Vi vil meget gerne vide hvornår børnene bliver hentet om eftermiddagen. Dels af hensyn til børnenes rytme, men også vikarsituationen. Dette er ikke bindende, men udelukkende vejledende til brug for planlægningen.

Hvis børnene bliver hentet af søskende, skal de som minimum være 10 år. Det er et stort ansvar at hente et børnehavebarn. Hvis vi er bekymrede i nogle situationer om storesøster/storebror magter opgaven, vil vi kontakte forældrene, og således i samarbejde med jer finde en løsning. Hvis andre end jer selv henter barnet, skal vi have besked om det, ellers kan vi ikke udlevere barnet.

FERIE

Af hensyn til planlægning af personalets ferie, bedes I være opmærksomme på, at vi allerede i februar måned uddeler feriedler for den kommende sommerferieperiode. Det er vigtigt at I overholder afleveringstidspunktet.

Personalet vil så vidt muligt planlægge deres ferie ud fra, hvor mange børn der er i den pågældende periode.

Derfor er det vigtigt at jeres feriedler overholdes, da der kun er personale afsat til de børn der ikke holder ferie i den givne periode.

SYGDOM

Hvis jeres barn er syg eller holder fri, skal I ringe til institutionen inden kl. 08:00.

Dette er vigtigt i forhold til den daglige planlægning (herunder vikarer).

RASKMELDING

Når jeres barn er rask igen, er det vigtigt at raskmelde det dagen før, eller senest kl. 08:00 den pågældende dag.

UDMELDELSE

Forældrene kan udmelde barnet med 1 måneds varsel, den 1. eller den 15. i en måned.

Udmeldelsen sker ved brug af en blanket, som fås i institutionen.

LUKKEDAGE

Alle institutioner må holde lukket 9 dage om året.

Den 5/6 og 24/12 er Københavns Kommunes obligatoriske lukkedage, hvor der ingen alternativ pasning tilbydes.

De øvrige 7 dage må ikke være løsevne dage, eks. en dag midt på ugen. Ikke uden der ligger en forespørgsel hos samtlige forældre omkring fremmøde eks. 1. maj, hvor det via forespørgsel har vist sig at være under 40 % der ønsker at benytte sig af pasning.

Vi har på dette grundlag valgt at holde lukket 1. maj.

De øvrige dage ligger eks. fredag efter Kr. Himmelfart, Grundlovsdag, dagene før påske og dagene omkring jul. Vi bestræber os på at placere dem så hensigtsmæssigt som muligt.

Lukkedagene bliver bestemt i overensstemmelse med forældrerådet og besluttet i klyngebestyrelsen, og kan variere fra år til år alt efter hvordan kalenderåret ser ud.

6. BØRNEHAVETID

OVERGANG MELLEM VUGGESTUE OG BØRNEHAVE

I langt de fleste tilfælde får vi besøg af det anviste vuggestuebarn i børnehaven, sammen med vuggestuepersonalet inden barnet starter.

Overgangen imellem Vuggestuen Kongehuset og Labyrinten, er meget naturlig eftersom det er samme institution, alle personaler ønsker en blød overgang for barnet, så vi bestræber os på at besøge hinanden, lave nogle fælles aktiviteter samt fælles ture ud af huset.

Som fast punkt er der teatertur for de store vuggestuebørn og børnehaven samt besøg af vuggestuen til cirkus/eventyr forestilling i Labyrinten en gang årligt.

7. VÆRDIGRUNDLAG OG PÆDAGOGISK PRAKSIS

VÆRDIER

1. **Vi har et godt arbejdsmiljø.**

- Fordi vi har en god kommunikation, vi føler ansvar og respekt og interesse for hinanden.

2. **Vi leverer kvalitet.**

- Ved at vi er opmærksomme på det enkelte barns behov, og handler derefter.

3. **Vi har et godt forældresamarbejde.**

- Vi er opmærksomme på vigtigheden af et godt samarbejde, da det betyder meget for det enkelte barns trivsel i institutionen.

4. **Vi er nærværende og omsorgsfulde voksne.**

- Så børn og forældre føler sig trygge.

5. **Vi er ansvarsfulde overfor børn og voksne.**

- Fordi vi har respekt for børns og voksnes forskelligheder.

6. **Vi arbejder ud fra den Pædagogiske perspektivplan af 2004.**

- Børns sociale færdigheder
- Den forebyggende indsats i dagtilbud
- Overgang mellem dagtilbud og skole/fritidshjem
- Fortsat dialog om læring og dannelse

7. **Vi arbejder ud fra de seks læreplanstemaer fra 2004 (se nærmere beskrevet i læreplanerne)**

- Sprog
- Krop og bevægelse
- Sociale kompetencer
- Kulturelle udtryksformer og værdier
- Naturen og naturfænomener
- Barnets alsidige personlighedsudvikling

8. **Vi arbejder ud fra Københavns kommunes seks pejlemærker 2013**

- Sociale relationer - positiv voksenkontakt hver dag
- Inklusion og fællesskab – børne – og ungefællesskaber til alle
- Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog
- Forældresamarbejde – forældrepartnerskab
- Sammenhæng – også i overgange

- Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

PÆDAGOGISK PRAKSIS

Vores pædagogiske arbejde vil altid tage sit udgangspunkt i den konkrete børne- og forældregruppe, vores egne forudsætninger og de overordnede rammer (økonomi, normeringer mv.).

I dag i det pædagogiske arbejde er der mange facetter i det at passe på jeres børn. Et tæt samarbejde med forældrene har vi altid vægtet højt, og kommunen har sat ord på dette ved sidste års pejlemærke for os, forældrepartnerskab. Det er sammen med jer, familien, at sikre hele barnets personlighedsudvikling, læring og trivsel.

Det er vigtigt, at vi ikke kun ser på børnegruppen som en helhed, men at vi er opmærksomme på hvert enkelt barn, dets baggrund, hjemmeliv, alder, udviklingstrin og personlighed. Forstået sådan at den voksne udviser og interesse for de ting, som det enkelte barn aktuelt er optaget af og er involveret i.

En af vores store opgaver som personale er at støtte børnene til, at indgå i et samspil med andre. Det at være en del af en gruppe som laver en masse forskellige aktiviteter og derigennem lærer om forskellighed, legekoder, rummelighed og mangfoldighed.

Pædagogiske aktiviteter (voksenstyrede som ikke voksenstyrede) er grobund for læring og socialt samspil. Vores mål er, at børnene skal kunne udvikle hele sin personlighed og blive klar til skole (resten af livet).

I praksis spænder vores arbejde vidt fra at vi skifter ble, tørrer næser, trøster, planlægning og udførelse af arbejdet med førskolegruppen, koloni, planlægning af aktiviteter og grupper, forældresamarbejde osv.

Vi voksne tilstræber at tale til børnene i et direkte, ærligt og almindeligt sprog og spørger vi barnet skal barnets svar respekteres. Sidst men ikke mindst vil vi søge at bevare barnets spontane glæde ved at vi voksne ser muligheder frem for begrænsninger i vores hverdag.

SELVSTÆNDIGHED OG SELVHJULPENHED

Vi styrker barnets selvværd og selvtillid igennem selvhjulpenhed, hjælpsomhed, og sociale kompetencer.

Børn efterligner de voksnes og de andre børns handlinger, både i deres leg og ved at deltage i dagligdagens aktiviteter og gøremål.

Vi har bl.a. haft emneuge om selvhjulpenhed og selvstændighed under navnet ”Se hvad jeg kan”.

Her har fokus været på ressourcer både for individ, men også for gruppe.

Det er derfor vigtigt, at vi voksne ikke bare ”serverer” alt for børnene, men lader dem prøve tingene selv. Det ”at kunne selv,” skaber selvtillid og engagement. Eks. at dække bord, rydde op og tage tøj af og på osv. Samarbejdet med forældrene essentielt.

KONFLIKTER (TRIN FOR TRIN)

Der sker en stor selvstændighedsudvikling i børnehavealderen, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved, at børn er meget nysgerrige og afprøvende. Det kan vise sig ved, at børnene prøver grænser af, de eksperimenterer i deres lege, de kommer i konflikter, de bliver uvenner, de afstemmer hierarkiet, de vil ikke have tøj på eller 1.000 andre ting. For barnet handler det bl.a. om at finde ud af, ”hvem er jeg?”, ”hvad må jeg?” og ”hvad kan jeg?”

Det styrker barnet at lære hvordan man håndterer sine konflikter på en hensigtsmæssig måde. Vi bruger bl.a. ”Trin for trin” som ved hjælp af billeder, af forskellige situationer, og dialog med børnene herom, lærer børnene empati. Det at sætte ord på følelser, at vise dem og mærke dem og se dem hos andre.

Vi har arbejdet med kommunikation og sociale relationer som fokuspunkt i 2 år og vi ser en mere mangfoldig og homogen børnegruppe der kan sætte flere ord på sine følelser og som er bedre til at favne. De er blevet bedre til at konflikthåndtere og hjælpe hinanden. Vi hører og ser børnene bruge det de har lært i dagligdagen.

SOVEVANER

Nogle børnehavebørn har brug for en middagslur, vi snakker med forældrene, om barnets behov. Børnene sover inde på en madras, på stuen.

Børnene må gerne have sovedyr og sut med hjemmefra, hvis de har lyst.

RENLIGHED

Nogle børn bruger ble når de starter i børnehave. Vi har bleer i børnehaven og skifter barnet. Det er vigtigt, at man ikke presser barnet for tidligt ved at kræve noget, som det ikke er i stand til.

Vi begynder at bruge wc, enten når børnene viser interesse for det, eller når vi mener at barnet er faldet godt til, begynder vi at opfordre og støtte barnet. Men der er ingen genveje, og det er meget individuelt fra barn til barn, hvornår det bliver renligt. Det er i et samarbejde med forældrene at barnet bliver renligt.

AKTIVITETER

Ifølge læreplanerne skal børn støttes i at bruge deres sanser, fantasi og kreativitet for derigennem at udvikle deres forestillingsevne. Gennem forskellige aktiviteter får børn inspiration til at skabe, udforme og udtrykke sig.

Hver formiddag har vi samling på stuerne – Her laver vi alt efter børnegruppe, årshjul og fokuspunkt forskellige aktiviteter som, musik og sanglege, vi øver at række hånden op og vente på tur, dialogisk læsning osv.

Herefter foregår der forskellige voksenstyrede aktiviteter i mindre udvalgte grupper. Valget af grupper kan f.eks. være for at styrke gruppedynamikken, lære individuelle børn noget de har vanskeligt ved osv. Aktiviteterne varierer også meget alt efter børnegruppe, årshjul og fokuspunkt.

En meget vigtig aktivitet for børn er legen. Gennem legen afprøver børnene alle deres oplevelser og erfaringer. De øver sig på nye roller, hierarki, udvikler fantasi og samarbejde, og de har det sjovt sammen. Derfor skal der være plads til den frie leg i dagligdagen.

Børnene tilbydes også andre aktiviteter i løbet af dagen. De aktiviteter vi tilbyder, vælges både ud fra pædagogiske overvejelser og ud fra ønsket om at have nogle rare fællesoplevelser. Vi evaluerer og justerer løbende alt efter børnegruppe.

TURE (UDFLYTTER BUSSEN)

Vi har i Labyrinten en udflytterbus der kører med 12 børn hver dag efter morgensamling. Når børnene er med bussen får de mange forskellige oplevelser som f.eks. lange gåture i naturen,

Besøg på slotte, i Roskilde domkirke, i middelalderlandsby, på museer, i teater, i zoo, på naturlegepladser, på stranden osv.

Med bussen har vi mulighed for at fordybe os og lave længere forløb og projekter ude af børnehaven. Vi har bl.a. haft et ”Kong Christian d. 4” tema hvor vi har set mange af de bygningsværker han har været involveret i, i København og omegn og derigennem fortalt hans historie med mange forskellige oplevelser.

Endvidere har vi et lille udflytterhus tilknyttet børnehaven i Hedeland. Her har vi mulighed for, at være indendøre når vejret ikke tillader andet. Men det er også et sted vi bruger til maddage, til at analysere og evaluere vores oplevelser sammen med børnene (bl.a. fortælle, tegne og lave plancher om de ting vi har oplevet med Kong Christian d. 4.) førskolegruppe, skrive, lave mapper, regne osv.

Vi laver også mange ture i nærmiljøet hvor vi bruger vores ben og offentlig transport. Her er vi bl.a. på legepladser, i Zoologisk Have, i Karens Minde, på bibliotek osv.

Det er i denne sammenhæng vigtigt, at I **altid** giver besked, hvis I kommer senere end kl. 9.30.

Vi bruger legepladsen hver dag, hele året, hvor der er rig mulighed for at bruge sin krop. Vi har bl.a. en stor sandkasse, gyng og en masse gemmesteder, klatretårn, bakker, cykelbane, fodboldbane, balancebom, store trædyr osv. Vi har sol og skygge og meget læ, legehus og et skur til udendørslegetøj, såsom cykler, biler og sandting.

EKSEMPEL PÅ AKTIVITETER (MUSIK OG RYTMIK)

Vi har ofte rytmik og sang til morgensamling. Vi synger om og laver fagter til f.eks. fastelavnssangene, ”Boller op, boller ned, boller i min mave.” ”Kan du gætte hvem jeg er?” Ved at lave disse sanglege får børnene kendskab til den danske sangkultur samt lærer deres krop at kende og får brugt den aktivt på mange forskellige måder.

Vi laver, og har også vores egne sange- og sanglege der udfordrer fantasien og kroppen. Vi har bl.a. en bluessang der hedder ”Nu skal alle børnene”. I legen er det kun fantasien der sætter grænser og børnene bestemmer på skift hvad der skal foregå og synges i sangen.

Børnene øver sig sammen med andre børn og lærer bl.a. også her at vente på tur, at se hvordan andre har det eller bevæger sig. Børnene er opmærksomme på hinanden og er rigtig gode til at hjælpe hinanden og lytte til hinanden. Når barnet lærer en ny aktivitet, oplever det selvværd.

I rytmik spiller vi også på instrumenter og laver trommelege og fantasilege, hvor vi bl.a. er på ”safari” og ”arbejder på knappefabrikken”.

I denne aktivitet oplever de enkelte børn:

- Sociale kompetencer
- Krop og bevægelse
- Natur og naturfænomener
- Sprog
- Kulturelle udtryksformer og værdier
- Personlige kompetencer

STØTTE TIL BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Perspektivplanen lægger særligt vægt på børn med særlige behov. I vores værdigrundlag indgår den pædagogiske perspektivplan via dens udviklingsområder:

Den forebyggende indsats i dagtilbud

- Vi forholder os altid individuelt til børnene. I dagligdagen er vi meget tæt på forældre og børn, der er altid mulighed for en dialog omkring familiens situation. Vi støtter op omkring familien med barnet i fokus. Hvis vi henvender os til andre instanser er det med familiens medviden. Når der er brug for hjælp, henviser/samarbejder vi med ressource teamet, talepædagog, socialrådgiver, pædagogisk konsulent, støttepædagog, Børneklivnikken, Pædagogisk psykologisk rådgivning, Sundhedsplejerske, Praktiserende Læger og sagsbehandler samt opkvalificering af personalet i institutionen.
- Overfor det enkelte barn med særligt behov forsøger vi at sætte en primær voksen til at yde særlig støtte. Fx ved at igangsætte pædagogiske interesseaktiviteter nøjagtig til det barn med særligt behov.

Børns sociale færdigheder

- Børn er interesserede medspillere i sociale sammenhænge. Vi opfordrer og støtter dem, til at indgå i de andre børns liv og til at bruge de voksne. Det gør vi ved, at de voksne er opmærksomme på alle børn. På stuemøder, p-møder og i dagligdagen samtaler vi om og gennemgår stuenes børn. Vi snakker bl.a. om hvem af stuenes børn leger sammen, hvem vil have gavn af hinanden, hvor og hvad interesserer dem og hvem har brug for en hjælpende hånd. Bl.a. på baggrund af de samtaler former vi vores arbejde med børnene.

- Eks. Vi sætter bestemte børn sammen i pædagogiske forløb. Det kan være fordi vi ser potentielle venner som temperaments- og interesse-mæssigt passer sammen, men som ikke har opdaget hinanden endnu fordi de er tilbageholdende. På den måde får børnene øjnene op for hinanden og vi styrker deres sociale interessefelt og udvider deres sociale sfære og udfordrer deres sociale nysgerrighed på andre mennesker og deres handlinger.
- Gruppeaktiviteter fremmer socialiseringen, og dermed er processen i gang dagligt. Ikke altid planlagt eller styret af de voksne, men også af børnene.
- Børnene i Labyrinten har stor mulighed for at besøge nabostuens børn og samles om en leg.
- Vi opfordrer til børnenes frie fantasi og leg, vi hjælper dem med at læse hinandens grænser og støtter op omkring at bryde dem til gavn for de sociale færdigheder.
- De voksnes samspil, fungerer som rollemodel for børnene. Vi sørger for at skabe en god stemning så Labyrinten er et rart sted at blive afleveret om morgenen.
- Hver morgen laver vi morgenmadsbord (til kl. 8), på én af stuerne. Ellers prøver vi at skabe nogle hyggelige, spændende legestationer med inspiration til leg og nysgerrighed, og de voksne er nærværende i afleveringssituationen.

Følelsesmæssig udvikling

- Vi giver omsorg og skaber tryghed for barnet. Vi er nærværende i vores arbejde. Vi støtter barnet.
- Barnet får mulighed for, i trygge omgivelser, at mærke glæde, tryghed, at være ked af det, være vred, at blive udfordret og at være en del af et fællesskab mv. De voksne i Labyrinten er opmærksomme på barnets grundstemning og på hvornår nye ting kan og skal introduceres.
- Barnet bliver set, hørt og anerkendt.

SPROGSTIMULERING

Vi tilrettelægger de pædagogiske aktiviteter dagligt sådan at sprogstimulering integreres, bl.a. ved sang/sanglege, højtlesning, dialogisk læsning, historiefortællinger, rim og remser, førskoleundervisning, oplevelser, samt daglig kommunikation. Børn udvikler sig sprogligt og intellektuelt ved at lytte og snakke med andre børn og voksne.

Vi forsøger at holde dagen i børnehaven rolig så sproget hos børnene kommer til udtryk. Vi deler bl.a. børnene i grupper også når vi spiser, så børnene og de voksne bedre kan opnå en dialog og kontakt som gavner sproget. Det bliver på den måde en mindre og mere intim sfære for børnene at ytre sig i, til gavn for børnenes sprog.

Vi har arbejdet med kommunikation som fokuspunkt i 2012 og 2013. Hvilket vi var/er meget optaget af.

De tosprogede børn er vi specielt opmærksomme på. Vi synger bl.a. de samme sange igen og igen(gentagelser) laver rim og remser, laver dialogisk læsning og bruger begreber som børnene kan bruge i andre sammenhænge. Vi bruger bevidst begreberne i vores dagligdag. Vi benævner hvad barnet gør fx: ”stil koppen **op** på bordet,” eller ”kan du hoppe **ned** på madrassen” Vi kombinerer sprogstimulationen med ture ud af huset, hvor der er mulighed for at få fælles oplevelser og et mere intenst samvær og dialog med barnet, idet vi ofte tager på tur i mindre grupper. Vi er bevidste om vigtigheden af at udvide de tosprogedes horisont.

Vi har i børnehaven ”før skole gruppe” med de ældste børn. Her laver vi forskellige opgaver som styrker koncentrationen og sproget.

Vi sprogtester alle børn for at sikre os det bedst mulige udgangspunkt før skole. Er der et behov for ekstra sproglig stimulering fokuserer og arbejder vi i samarbejde med forældrene på at forbedre sproget.

Er det sproglige vanskeligheder som rækker ud over vores kompetencer kan vi og forældre få hjælp, råd og vejledning af distrikt Valbys sprogkonsulent (åben talepædagogisk rådgivning).

8. TRADITIONER

SOMMERFEST

Ved årets sommerfest laver vi en forestilling hvert år. Det har bl.a. været cirkus, Snehvide skuespil osv. Børnene er selv aktører og er med til at ”skrive” stykket, synge sange, lave kulisser osv.

Vi starter forberedelserne en måned før og det plejer at være et brag af en fest.

DECEMBER OG JUL

I december måned juler vi i institutionen. Vi pynter stuerne og træner julesange og historier. Vi laver julegaver, laver luciaoptog samt meget andet hyggeligt.

Stuerne bager julekager til december måned sammen med børnene.

En af dagene i december laver vi risengrød.

FASTELAVNSFEST

I ugerne inden fastelavn bliver der klippet og klistret, lavet masker, tønder og katte og øvet de traditionelle fastelavnssange.

Hvert år afholdes fastelavnsfest, hvor børnene meget gerne må være udklædt.

Vi slår katten af tønden, og synger fastelavnssange.

Arrangementet bliver holdt uden forældre, men vi skal nok tage en MASSE billeder, som bliver lagt på hjemmesiden.

BØRNEFØDSELSDAGE

Snak med personalet om hvad der er bedst at tage med, vi anbefaler boller eller frugt. Dog ikke slik, chips og sodavand.

Vi bestræber os på at lave en rigtig hyggelig fødselsdagsfest, hvor barnet er midtpunktet. Vi har lavet fødselsdagsskilt til at sætte på døren, vi samler stuens børn for at sige tillykke og synger fødselsdagssange og råber hurra.

Hvis det passer med stuens planlægning, går vi meget gerne på besøg og holder fødselsdagen hos jer hvis vi bliver inviteret.

9. AFSLUTNING

INSTITUTIONENS POLITIKKER OG PRINCIPPER

Institutionen har udarbejdet følgende politikker:

- Alkoholpolitik
- APV
- Børnemiljøvurdering
- Etiske regler for valg og brug af foto/video på hjemmesiden
- Evakueringsplan i tilfælde af brand el. lign.
- Evakueringsplan i tilfælde af farligt udslip el. lign.
- Hygiejnepolitik
- Lønpolitik
- Personalehåndbog
- Regler for afspadsering og ferie
- Retningslinjer for ture ud af huset
- Rygepolitik
- Sorg og kriseplan
- Sygdomspolitik
- Sygecirculære
- Tavshedspligt (Valbymodellen)
- Uddannelsesplan for studerende
- Underretningspligt (Valbymodellen)

Vi håber med denne præsentationsfolder at have givet jer et indblik i institutionens hverdag.

Vi ser frem til et positivt og udbytterigt samarbejde, hvor vi vil gøre vores til, at jeres barn får en god, lærerig og tryk tid i institutionen.

Hvis du skal have fat i os er vores tlf.nr.: 36 304395

Lokalnumre:

Kontoret: tryk 1

Sommerfuglene: tryk 2

Sneglene: tryk 3

Edderkoppernes tlf.nr. 28 70 43 96

Med venlig hilsen personalet i
Labyrinten
Sjælør Boulevard 77-79
2500 Valby

boernehavenlabyrinten.dk

